

VİZE KISITLAMALARI TÜRKİYE'Yİ AB'NİN DIŞINDA BIRAKIYOR

Egemen Bağış, Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakereci

2010 yılında Avrupa Kültür Başkenti olmanın onurunu yaşayan İstanbul, bu yıl da Avrupa Spor Başkenti olmuştur. Bu tür organizasyonlar, sadece Türkiye'nin güçlü ulusal kimliğini ve sahip olduğu temel Avrupa değerlerini vurgulamakla kalmamaktadır. Bu ödüller aynı zamanda İstanbul'un kültürel çeşitliliği ve eşsiz coğrafyasıyla Doğu ile Batı arasında, geleneksellik ile modernlik arasında köprü oluşturarak, dar kalıplara nasıl meydan okuduğunu göstermektedir. İstanbul mükemmel bir Avrupa kentidir.

Binlerce yıllık tarih üzerine kurulmuş olan Türkiye Cumhuriyeti'nin nispeten genç halkı, 1848 yılında Victor Hugo'nun da söylediği gibi "ulusların farklı özelliklerini ve onurlu benliklerini" yitirmedikleri "bir Avrupa kardeşliği" istemektedir. İstanbul, Avrupa Birliği'nin siyaset belirleyicilerine, -Türkiye'nin yer almadığı bir Avrupa'nın eksik kalacağını- hatırlatmaktadır.

Son iki yıldır dünyada yaşanan gelişmeler, Türkiye-AB ilişkilerinin başarılı biçimde ilerlemesi ve kültürel, ekonomik, siyasi alanlarda daha güçlü işbirliği yapılması potansiyelini göstermektedir. Kısa süre önce Ankara'da gerçekleştirilen Avrupa Günü kutlamaları bu hedefe yönelik kararlılığımızın göstergesidir. Hem Avrupa, hem de Asya topraklarına uzanan dinamik, genç ve geleceğe umutla bakan nüfusa sahip Türkiye, uzun süredir AB üyeliği için beklemekte ve bu hedef doğrultusunda çalışmaktadır. Dolayısıyla Avrupa'dan, Türkiye'nin AB üyesi olmak için "çok büyük, çok fakir ve Müslüman" olduğuna dair iddialar duymak, heves kırıcıdır.

Bu söylem artık geçmişte kalmıştır. Evet, Türkiye pek çok AB üyesi ülkeye kıyasla daha büyüktür; ancak bu durum, Türkiye'nin dünyanın en büyük on ekonomisinden biri olma yolunda ilerlemesini sağlayan unsurlardan biridir. "Müslüman" kısmına gelince, Türkiye laik bir devlettir. Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan, geçtiğimiz Eylül ayında Trablus'da katıldığı cuma namazının ardından, Tunus, Mısır ve Libya bağlamında laiklik ve demokrasinin önemini vurgulamıştır. Bu değerlerin birbirini tamamlayıcı nitelikte oldukları ve birbirinden ayıramayacakları unutulmamalıdır. Türkiye, İslam Dünyası için bir ilham kaynağıdır ve öyle kalmayı dilemektedir.

Ne yazık ki, Türk vatandaşlarına uygulanan, Schengen vizesi bizim için önemli bir engeldir. Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakereci olarak, Türkiye'nin AB üyeliğini engelleyen duvardaki bütün tuğlaları teker teker yere indirmek, benim sorumluluğum ve görevimdir. Önyargı, siyaset ve bürokrasi tuğlalarının yanı sıra, bir başka tuğla vardır: Vize tuğlası... Vizenin kaldırılması halinde Türk vatandaşlarının Avrupa'ya kitleler halinde göç edeceği-yargısı temelsizdir, bize hakarettir. AB'ye göç etme arzusu olmayan Türk turistler, öğrenciler, sanatçılar, tacirler, işadamları, masrafı çok faydası yok bir ayrımcı vize uygulamasına tabi tutulmaktadır. Almanya'daki Türklerin ise daha iyi iş olanakları bulma umuduyla Türkiye'ye dönmeye başlamaları şaşırtıcı gelmemelidir.

Türkiye, Schengen Bölgesi dışında bırakılan tek aday ülkedir. Rusya, Ukrayna, Moldova ve Gürcistan gibi AB'ye aday olmayan ülkeler dahi vize muafiyeti konusunda müzakereleri sürdürmektedir. Son dönemde aldığı kararlarla Avrupa Birliği Adalet Divanı ve Almanya'nın Hannover ve Münih mahkemeleri ve Hollanda'nın Haarlem Mahkemesi gibi bazı üye devletlerin ulusal mahkemeleri, Türk vatandaşlarının vizesiz seyahat etme hakkına sahip oldukları yönünde karar vermiştir. O zaman biz niçin hâlâ dışlanıyoruz?

Türklerin ekonomik gerekçelerle mülteci olarak AB ülkelerine akın edecekleri- yolunda bir kısım Avrupa'da uydurulan toplu göç senaryosu saçmadır. Bu senaryo, ülkemizin kalkınma gerçeklerini çarpıtmaktadır. Hatta Türkiye'nin ulaştığı güçlü ekonomik büyüme sayesinde, bu senaryonun tam tersinin gerçekleşmesi muhtemeldir.

Eğer bu tutumun gerekçesi Türkiye'nin nüfusu ise, Batı Balkan ülkelerinin milyonlarca vatandaşının veya 200 milyon Brezilyalının ya da 120 milyon Meksikalının AB vize muafiyetine sahip olması nasıl açıklanabilir?

Ayrıca, Türkiye, AB ile ticari sınırları kaldırmış tek aday ülkedir. Gümrük Birliği kapsamında, Türkiye'de üretilen mallar AB'de serbestçe dolaşabilirken, bu malları üretenler AB'ye serbestçe seyahat edemiyor. Birbirimizden uzaklaşmak yerine, uyum sağlamaya çalıştığımız komşularımızla aramızda karşılıklı dolaşım özgürlüğü istiyoruz. Elbette ki AB vatandaşlarına mahsus çalışma izinlerini veya diğer sosyal hakları turistlerimize talep etmek gibi bir niyetimiz yoktur. Avrupa'daki ekonomik kriz açısından bakınca, Türk vatandaşlarının daha özgür ve kolay seyahat etmeleri, komşumuz Yunanistan gibi krizden çok etkilenmiş ekonomilere yarar sağlayacaktır.

Ayrıca, bazı üye devletlerde vizenin, göç politikalarının, ya da Türkiye ile ilgili herhangi bir konunun iç siyaset malzemesi yapıldığını görmek cesaret kırıcıdır. Yine de, azımsanmayacak sayıdaki Avrupalı ve Avrupa'daki siyasi liderler, Türklere tanınacak vize muafiyetinin AB ülkelerini olumsuz etkilemeyeceğine inanmaktadır.

Sağduyunun kazanmasını çağdışı ayrımcı vize uygulamalarının yakında sona ermesini umut ediyorum. Bu önemli adım sayesinde, aradaki duvardan bir tuğla daha çekilecek, duvarın boyu biraz daha kısılacaktır.